

Rapport NOST

Tredje tertial 2024

Om rapporten

Gjennom [Handlingsplanen for et bedre smittevern](#) har HOD gitt i oppdrag til norske helseinstitusjoner å iverksette systematisk observasjon av håndhygiene i tråd med anbefalingene i [Nasjonal standard for observasjon av håndhygiene](#).

Folkehelseinstituttet har ansvar for å sammenstille nasjonale data om etterlevelse av håndhygiene i helseinstitusjoner. Sammenstillingen publiseres gjennom tertialvise rapporter som publiseres på instituttets hjemmeside, i [Håndbok for NOST](#).

Denne rapporten beskriver innrapportert data om etterlevelse av håndhygiene ved norske helseinstitusjoner observert fra og med første tertial 2023 til og med tredje tertial 2024.

Observasjonene er utført ved bruk av NOST (Nasjonal løsning for observasjon av smitteforebyggende tiltak i helsetjenesten), av observatører som har gjennomgått standardisert opplæring.

I denne rapporten presenteres data i form av grafer som viser etterlevelse over tid, differensiert for profesjon og avdelingstyper. Under hver graf følger beskrivelse av antall observasjoner per type indikasjon per tertial. Som det vises i tabellene med beskrivelse av datagrunnlaget, er det stor variasjon i antall observasjoner per indikasjon mellom ulike tertial. Resultatene må derfor tolkes med varsomhet.

I [tidligere rapporter](#) presenteres mer detaljert beskrivelse av datagrunnlaget, inkludert hvilke sykehus og sykehjem som har innrapportert data.

Innholdsfortegnelse

Om rapporten.....	1
Registrering ved bruk av NOST – hvordan forstå dataene.....	3
Etterlevelse av håndhygiene etter profesjon for sykehus og sykehjem 2023-2024	4
Figur 1: Etterlevelse for sykepleiere 2023 -2024	4
Figur 2: Etterlevelse for leger 2023 -2024	5
Figur 3: Etterlevelse for Helsefagarbeidere 2023 -2024.....	6
Etterlevelse av håndhygiene ved sykehjem 2023-2024.....	7
Figur 4: Samlet etterlevelse ved sykehjem i perioden 2023 - 20024.....	7
Etterlevelse av håndhygiene ved sykehus 2023-2024	8
Figur 5: Samlet etterlevelse ved sykehus 2023 -2024	8
Etterlevelse av håndhygiene ved sykehus etter avdelingstype 2023-2024	9
Figur 6: Etterlevelse ved avdelingstype Fødselshjelp og kvinnesykdommer 2023 -2024	9
Figur 7: Etterlevelse ved avdelingstype Indremedisin 2023 -2024.....	10
Figur 8: Etterlevelse ved avdelingstype Intermediærenhet 2023 -2024	11
Figur 9: Etterlevelse ved avdelingstype Kirurgi 2023 -2024.....	12
Figur 10: Etterlevelse ved avdelingstype Kirurgisk intensiv/overvåkning 2023 -2024	13
Figur 11: Etterlevelse ved avdelingstype Korttidsavdeling 2023 -2024.....	14
Figur 12: Etterlevelse ved avdelingstype Medisinsk intensiv/overvåkning 2023 -2024.....	15
Figur 13: Etterlevelse ved avdelingstype Nevrologi 2023 -2024.....	16
Figur 14: Etterlevelse ved avdelingstype Onkologi 2023 -2024.....	17
Figur 15: Etterlevelse ved avdelingstype Øre-nese -hals 2023 -2024.....	18

Registrering ved bruk av NOST – hvordan forstå dataene

Ved bruk av NOST registreres hvorvidt helsepersonell utfører håndhygiene når det er indikert (anbefalt) etter [modellen for håndhygiene](#). En indikasjon beskriver en årsak til at håndhygiene bør utføres. I henhold til modellen er det fire indikasjoner for håndhygiene i forbindelse med pasientkontakt:

1. Før kontakt med pasienten eller pasientens omgivelser
2. Før rene/aseptiske oppgaver
3. Etter kontakt med kroppsvæske
4. Etter kontakt med pasienten eller pasientens omgivelser

Håndhygiene bør utføres i alle situasjoner hvor en eller flere indikasjoner er til stede. En situasjon hvor en eller flere indikasjoner er til stede kalles en anledning for håndhygiene.

Ved en anledning for håndhygiene kan det være en eller flere indikasjoner for håndhygiene til stede. Eksempelvis er det to indikasjoner til stede når en helsearbeider på en flersengsstue er ferdig med å bistå en pasient (indikasjon 4) og forflytter seg til neste pasient (indikasjon 1). Det er to indikasjoner til stede i situasjonen, men kun behov for å utføre håndhygiene en gang, og derfor kun en anledning og en registrert observasjon.

Ettersom det kan være flere indikasjoner til stede ved en anledning for håndhygiene er de ulike kombinasjonene av indikasjoner gruppert i fem grupper for enklere fremstilling av data. De ulike kombinasjonene av indikasjoner som inngår i gruppen er beskrevet i parentes:

- A. Før pasient (1, 1+2)
- B. Før aseptisk (2, 3+2)
- C. Etter kroppsvæske (3)
- D. Etter pasient (4, 3+4)
- E. Overgang mellom pasienter (4+1, 3+4+1, 3+1, 3+1+2, 4+2, 4+1+2, 3+4+1, 3+4+2)

I tidligere rapporter er det presentert data både basert på disse fem grupperingene og data, og også data hvor etterlevelse fremstilles etter de fire indikasjonene i modellen. Det kan være flere indikasjoner registrert ved en enkelt registrert anledning for håndhygiene (en observasjon). Man må derfor ved vurdering av fremstillingene basert på oppdeling i enkeltindikasjoner være oppmerksom på at det samlede antall observasjoner er høyere enn faktisk antall observerte anledninger.

I denne rapporten presenteres, i motsetning til i tidligere rapporter, kun resultater hvor indikasjonene er splittet opp i enkeltindikasjoner.

Etterlevelse av håndhygiene etter profesjon for sykehus og sykehjem 2023-2024

Figur 1: Etterlevelse for sykepleiere 2023 -2024

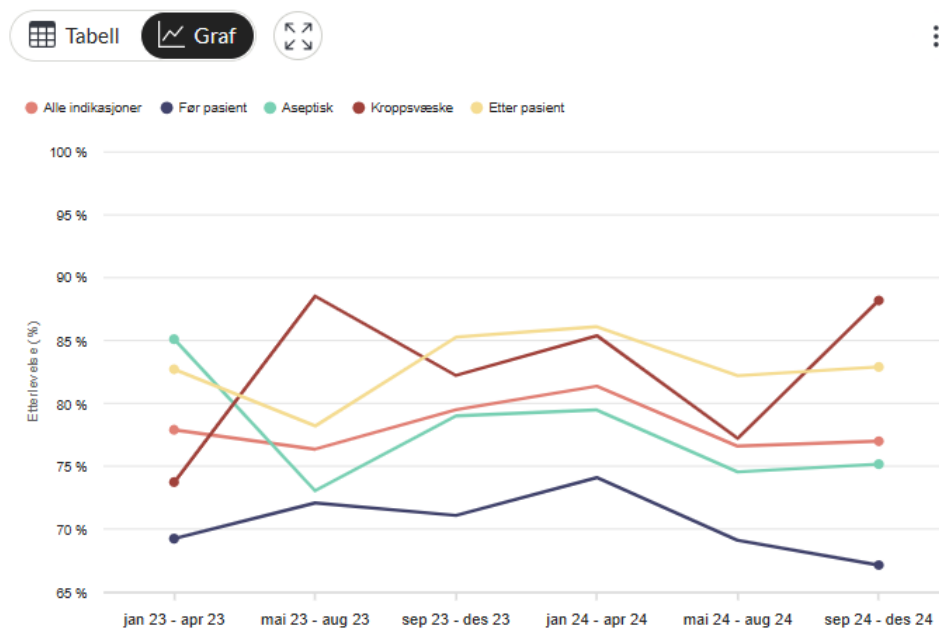
Institusjonstype:
 Institusjon:

Intervall:
 Fra år:
 Til år:

Avdelingstype:
 Avdeling:
 Rolle:

Etterlevelse (%)

Periode: januar 2023 - desember 2024, Rolle: Sykepleier

Antall indikasjoner

Periode: januar 2023 - desember 2024, Rolle: Sykepleier

	jan 23 - apr 23	mai 23 - aug 23	sep 23 - des 23	jan 24 - apr 24	mai 24 - aug 24	sep 24 - des 24
Alle indikasjoner	1 801	1 278	2 293	3 203	1 680	1 339
Før pasient	628	423	779	1 012	580	466
Aseptisk	208	130	262	424	173	137
Kroppsvæske	80	87	180	301	101	93
Etter pasient	885	638	1 072	1 466	826	643

Figur 2: Etterlevelse for leger 2023 -2024

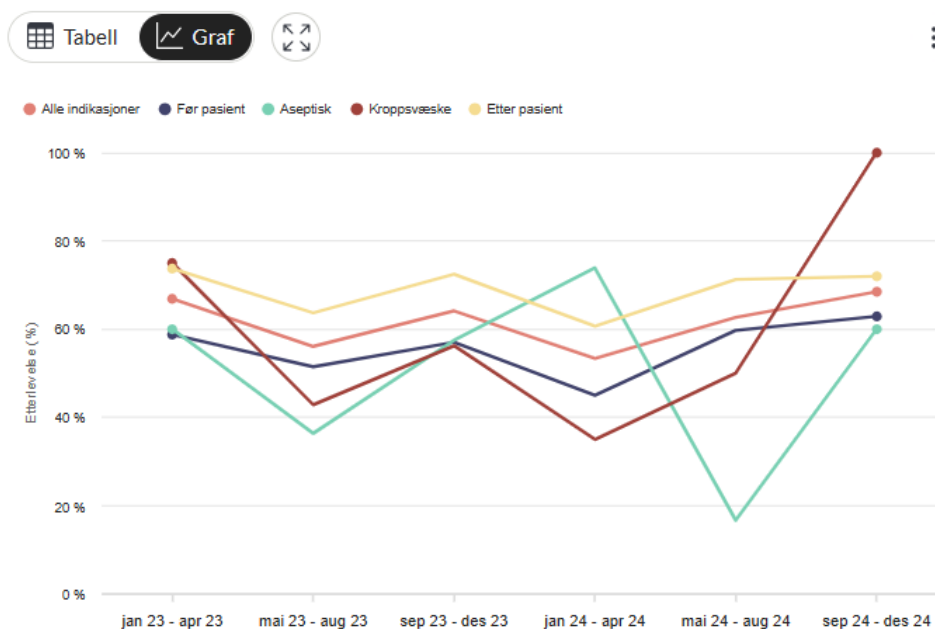
Institusjonstype:
 Institusjon:

Intervall:
 Fra år:
 Til år:

Avdelingstype:
 Avdeling:
 Rolle:

Etterlevelse (%)

Periode: januar 2023 - desember 2024, Rolle: Lege

Antall indikasjoner

Periode: januar 2023 - desember 2024, Rolle: Lege

	jan 23 - apr 23	mai 23 - aug 23	sep 23 - des 23	jan 24 - apr 24	mai 24 - aug 24	sep 24 - des 24
Alle indikasjoner	314	221	424	371	185	146
Før pasient	131	101	156	160	77	62
Aseptisk	15	11	40	23	12	5
Kroppsvæske	12	7	32	20	2	4
Etter pasient	156	102	196	168	94	75

Figur 3: Etterlevelse for Helsefagarbeidere 2023 -2024

Institusjonstype:

Institusjon:

Intervall:

Fra år: Til år:

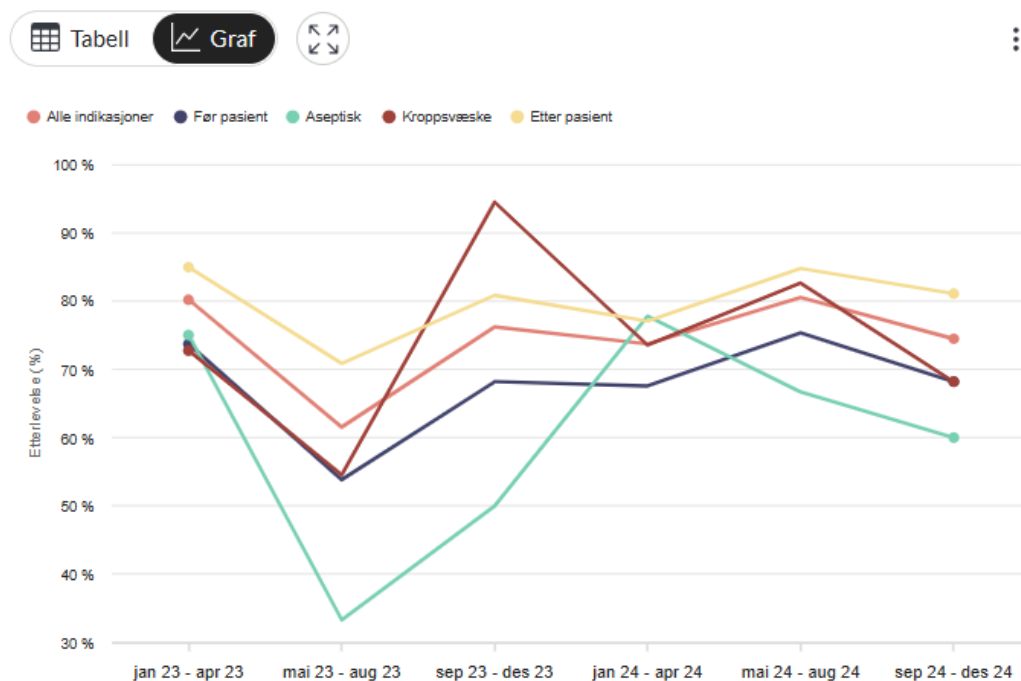
Avdelingstype:

Avdeling:

Rolle: [Vis graf](#)

Etterlevelse (%)

Periode: januar 2023 - desember 2024, Rolle: Helsefagarbeider

Antall indikasjoner

Periode: januar 2023 - desember 2024, Rolle: Helsefagarbeider

Tabell Graf

	jan 23 - apr 23	mai 23 - aug 23	sep 23 - des 23	jan 24 - apr 24	mai 24 - aug 24	sep 24 - des 24
Alle indikasjoner	126	91	147	346	231	188
Før pasient	38	26	44	111	81	66
Aseptisk	4	6	12	18	9	5
Kroppsvæske	11	11	18	34	23	22
Etter pasient	73	48	73	183	118	95

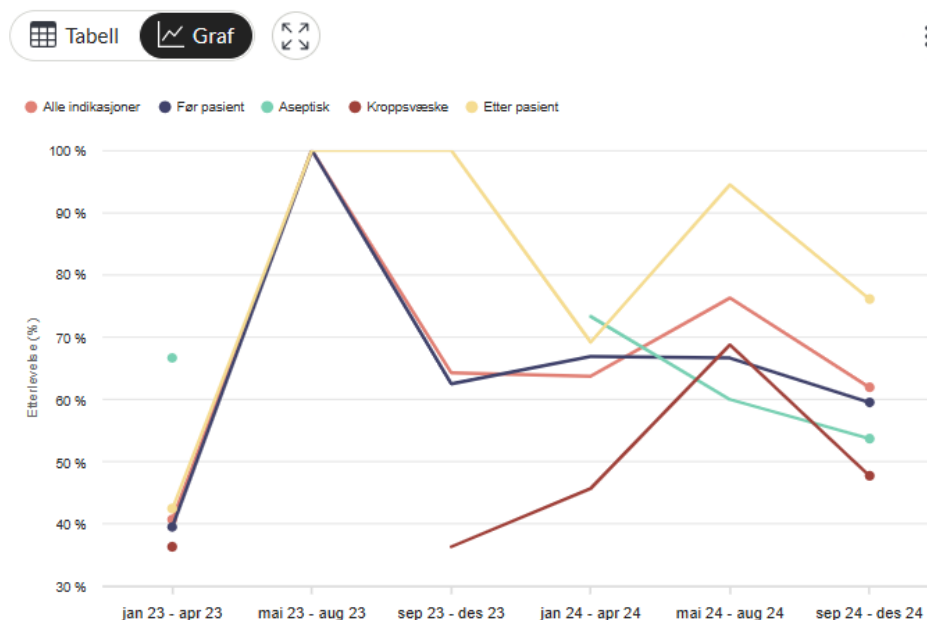
Etterlevelse av håndhygiene ved sykehjem 2023-2024

Figur 4: Samlet etterlevelse ved sykehjem i perioden 2023 - 2024

Institusjonstype: Sykehjem
 Institusjon: Alle
 Intervall: Tertial
 Fra år: 2023
 Til år: 2024
 Avdelingstype: Alle
 Avdeling: Alle
 Rolle: Alle
[Vis graf](#)

Etterlevelse (%)

Institusjonstype: Sykehjem, Periode: januar 2023 - desember 2024

Diagrammet inneholder data som ikke kan vises

[Vis som tabell](#) for å se flere detaljer.

Antall indikasjoner

Institusjonstype: Sykehjem, Periode: januar 2023 - desember 2024

Tabell Graf

	jan 23 - apr 23	mai 23 - aug 23	sep 23 - des 23	jan 24 - apr 24	mai 24 - aug 24	sep 24 - des 24
Alle indikasjoner	108	4	28	383	97	318
Før pasient	43	2	8	139	30	84
Aseptisk	3	0	0	30	15	54
Kroppsvæske	22	0	11	81	16	67
Etter pasient	40	2	9	133	36	113

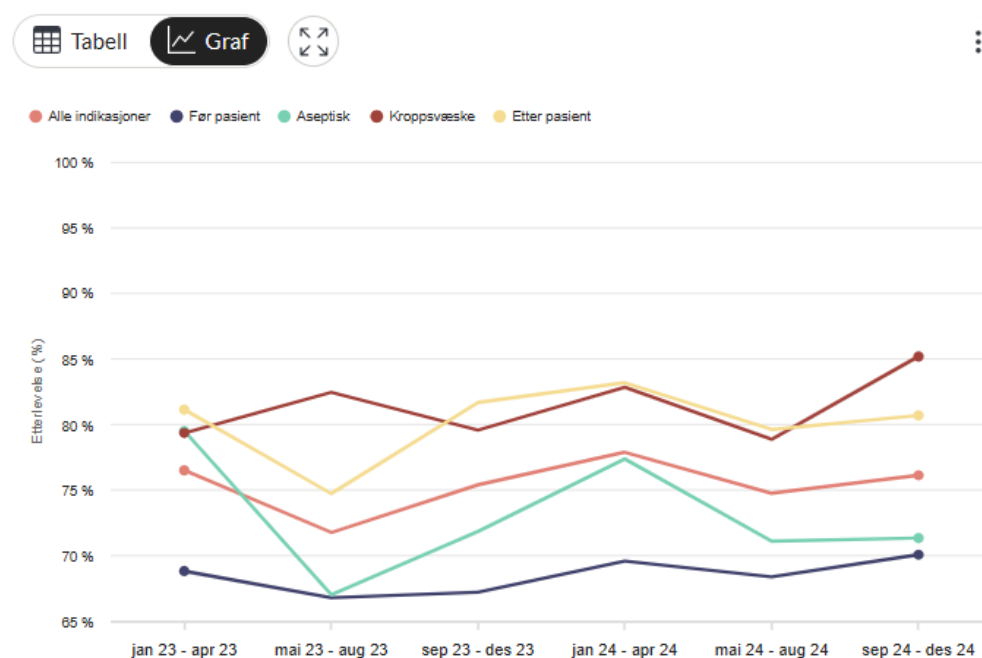
Etterlevelse av håndhygiene ved sykehus 2023-2024

Figur 5: Samlet etterlevelse ved sykehus 2023 -2024

Institusjonstype: Sykehus
 Institusjon: Alle
 Intervall: Tertial
 Fra år: 2023 Til år: 2024
 Avdelingstype: Alle
 Avdeling: Alle Rolle: Alle [Vis graf](#)

Etterlevelse (%)

Institusjonstype: Sykehus, Periode: januar 2023 - desember 2024

Antall indikasjoner

Institusjonstype: Sykehus, Periode: januar 2023 - desember 2024

[Tabell](#) [Graf](#)

	jan 23 - apr 23	mai 23 - aug 23	sep 23 - des 23	jan 24 - apr 24	mai 24 - aug 24	sep 24 - des 24
Alle indikasjoner	2 589	1 886	3 653	4 763	2 600	2 083
Før pasient	918	663	1 273	1 596	940	759
Aseptisk	283	173	398	588	232	206
Kroppsvæske	126	131	284	408	142	108
Etter pasient	1 262	919	1 698	2 171	1 286	1 010

Etterlevelse av håndhygiene ved sykehus etter avdelingstype 2023-2024

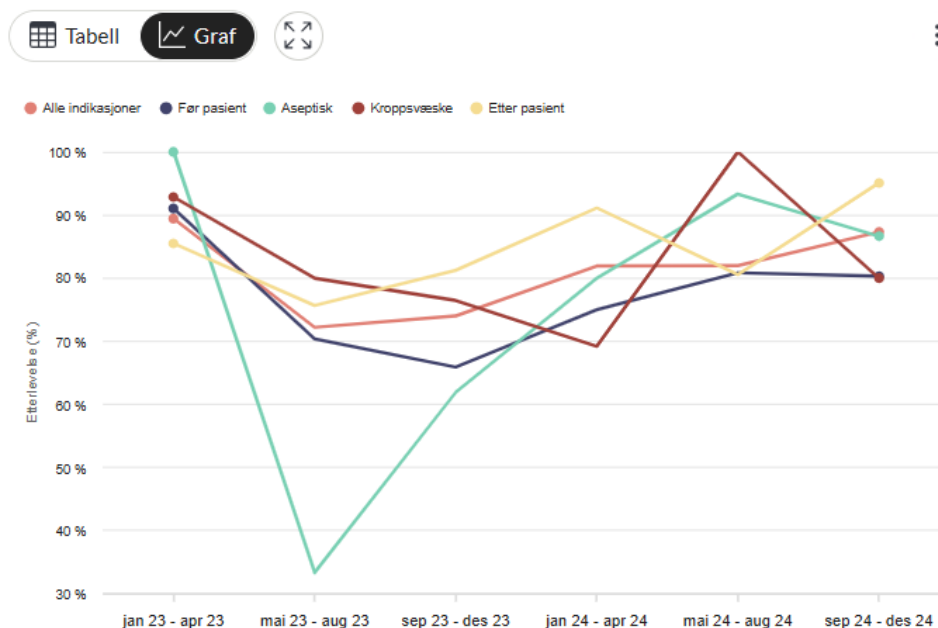
Figur 6: Etterlevelse ved avdelingstype Fødselshjelp og kvinnesykdommer 2023 -2024

Institusjonstype: Sykehus
 Institusjon: Alle
 Intervall: Tertial
 Fra år: 2023
 Til år: 2024
 Avdelingstype: Fødselshjelp og kvir
 Avdeling: Alle
 Rolle: Alle

Vis graf

Etterlevelse (%)

Institusjonstype: Sykehus, Periode: januar 2023 - desember 2024, Avdelingstype: Fødselshjelp og kvinnesykdommer

Antall indikasjoner

Institusjonstype: Sykehus, Periode: januar 2023 - desember 2024, Avdelingstype: Fødselshjelp og kvinnesykdommer

Tabell Graf

	jan 23 - apr 23	mai 23 - aug 23	sep 23 - des 23	jan 24 - apr 24	mai 24 - aug 24	sep 24 - des 24
Alle indikasjoner	161	72	254	310	222	142
Før pasient	67	27	88	128	94	61
Aseptisk	11	3	21	45	15	15
Kroppsvæske	14	5	17	13	5	5
Etter pasient	69	37	128	124	108	61

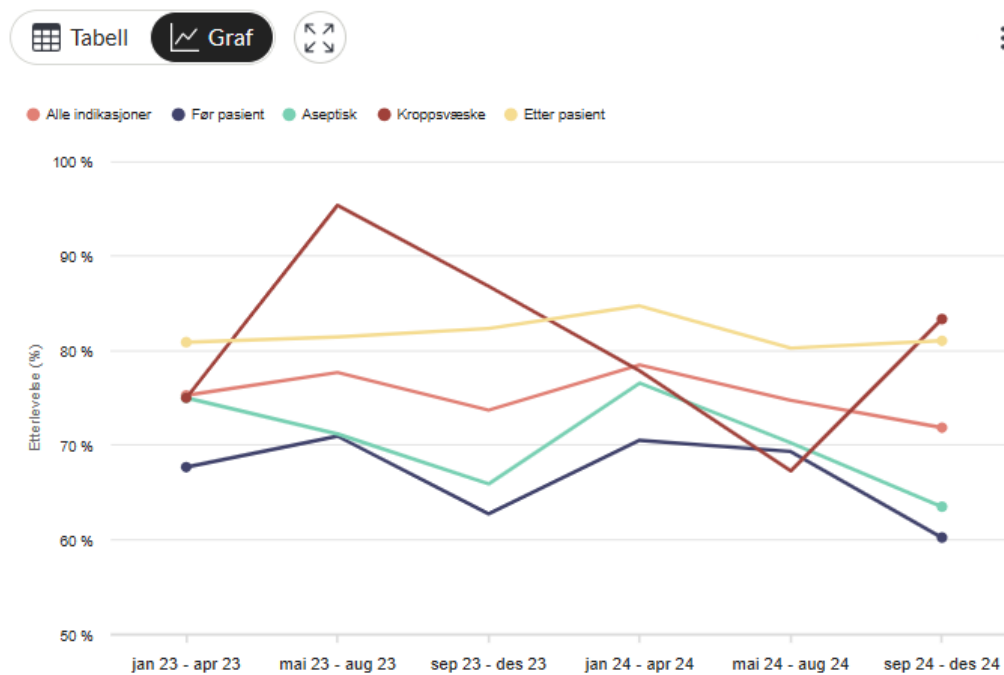
Figur 7: Etterlevelse ved avdelingstype Indremedisin 2023 -2024

Institusjonstype: Sykehus
 Institusjon: Alle
 Intervall: Tertial
 Fra år: 2023
 Til år: 2024
 Avdelingstype: Indremedisin
 Avdeling: Alle
 Rolle: Alle

Vis graf

Etterlevelse (%)

Institusjonstype: Sykehus, Periode: januar 2023 - desember 2024, Avdelingstype: Indremedisin

Antall indikasjoner

Institusjonstype: Sykehus, Periode: januar 2023 - desember 2024, Avdelingstype: Indremedisin

Tabell Graf

	jan 23 - apr 23	mai 23 - aug 23	sep 23 - des 23	jan 24 - apr 24	mai 24 - aug 24	sep 24 - des 24
Alle indikasjoner	910	654	1 248	1 590	903	700
Før pasient	328	234	459	519	313	259
Aseptisk	92	59	132	209	84	63
Kroppsvæske	40	43	91	122	55	30
Etter pasient	450	318	566	740	451	348

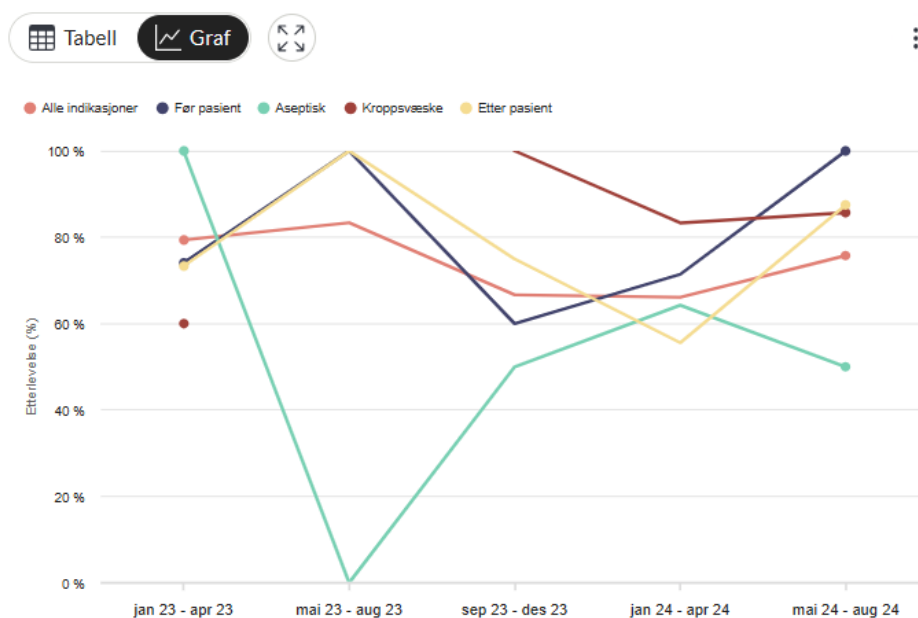
Figur 8: Etterlevelse ved avdelingstype Intermediærenhet 2023 -2024

Institusjonstype: Sykehus
 Institusjon: Alle
 Intervall: Tertial
 Fra år: 2023
 Til år: 2024
 Avdelingstype: Intermediærenhet
 Avdeling: Alle
 Rolle: Alle

Vis graf

Etterlevelse (%)

Institusjonstype: Sykehus, Periode: januar 2023 - desember 2024, Avdelingstype: Intermediærenhet

Diagrammet inneholder data som ikke kan vises

[Vis som tabell](#) for å se flere detaljer.

Antall indikasjoner

Institusjonstype: Sykehus, Periode: januar 2023 - desember 2024, Avdelingstype: Intermediærenhet

Tabell Graf

	jan 23 - apr 23	mai 23 - aug 23	sep 23 - des 23	jan 24 - apr 24	mai 24 - aug 24
Alle indikasjoner	63	6	12	59	33
Før pasient	27	4	5	21	6
Aseptisk	16	1	2	14	12
Kroppsvæske	5	0	1	6	7
Etter pasient	15	1	4	18	8

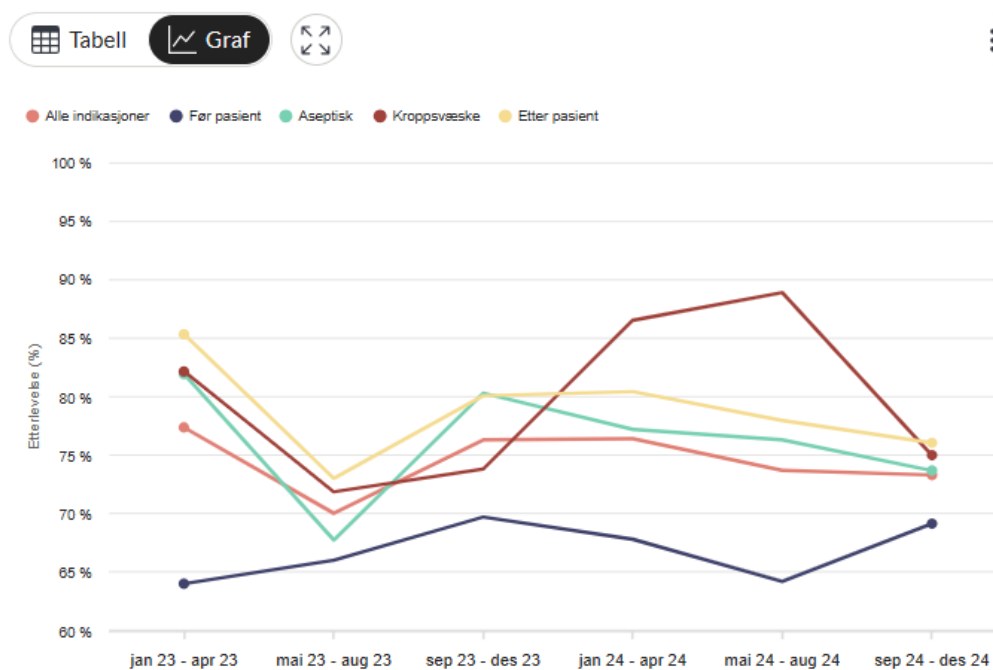
Figur 9: Etterlevelse ved avdelingstype Kirurgi 2023 -2024

Institusjonstype: Sykehus
 Institusjon: Alle
 Intervall: Tertial
 Fra år: 2023
 Til år: 2024
 Avdelingstype: Kirurgi
 Avdeling: Alle
 Rolle: Alle

Vis graf

Etterlevelse (%)

Institusjonstype: Sykehus, Periode: januar 2023 - desember 2024, Avdelingstype: Kirurgi

Antall indikasjoner

Institusjonstype: Sykehus, Periode: januar 2023 - desember 2024, Avdelingstype: Kirurgi

Tabell Graf

	jan 23 - apr 23	mai 23 - aug 23	sep 23 - des 23	jan 24 - apr 24	mai 24 - aug 24	sep 24 - des 24
Alle indikasjoner	791	604	1 093	1 153	582	562
Før pasient	278	206	350	376	204	201
Aseptisk	83	62	132	136	38	57
Kroppsvæske	28	32	84	89	36	20
Etter pasient	402	304	527	552	304	284

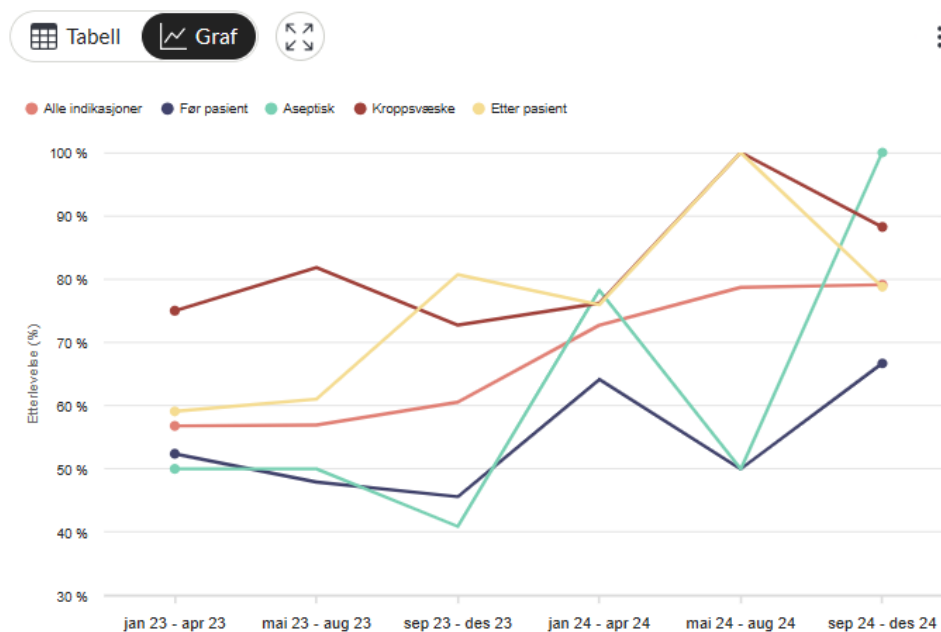
Figur 10: Etterlevelse ved avdelingstype Kirurgisk intensiv/overvåking 2023 -2024

Institusjonstype: Sykehus
 Institusjon: Alle
 Intervall: Tertial
 Fra år: 2023
 Til år: 2024
 Avdelingstype: Kirurgisk intensiv/o
 Avdeling: Alle
 Rolle: Alle

Vis graf

Etterlevelse (%)

Institusjonstype: Sykehus, Periode: januar 2023 - desember 2024, Avdelingstype: Kirurgisk intensiv/overvåking

Antall indikasjoner

Institusjonstype: Sykehus, Periode: januar 2023 - desember 2024, Avdelingstype: Kirurgisk intensiv/overvåking

Tabell Graf

	jan 23 - apr 23	mai 23 - aug 23	sep 23 - des 23	jan 24 - apr 24	mai 24 - aug 24	sep 24 - des 24
Alle indikasjoner	81	130	147	348	61	67
Før pasient	21	48	57	106	22	15
Aseptisk	12	12	22	46	4	2
Kroppsvæske	4	11	11	63	2	17
Etter pasient	44	59	57	133	33	33

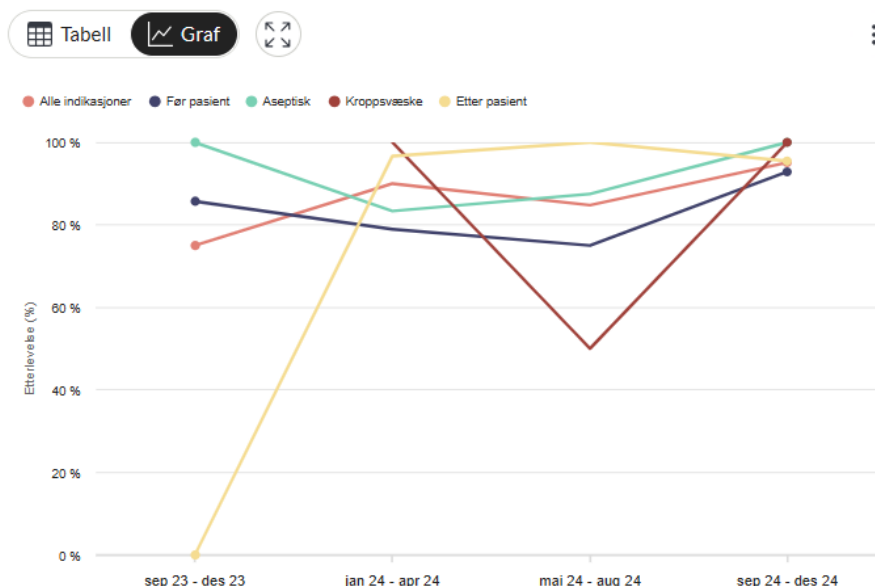
Figur 11: Etterlevelse ved avdelingstype Korttidsavdeling 2023 -2024

Institusjonstype: Sykehus
 Institusjon: Alle
 Intervall: Tertial
 Fra år: 2023
 Til år: 2024
 Avdelingstype: Korttidsavdeling
 Avdeling: Alle
 Rolle: Alle

Vis graf

Etterlevelse (%)

Institusjonstype: Sykehus, Periode: januar 2023 - desember 2024, Avdelingstype: Korttidsavdeling

Diagrammet inneholder data som ikke kan vises

[Vis som tabell](#) for å se flere detaljer.

Antall indikasjoner

Institusjonstype: Sykehus, Periode: januar 2023 - desember 2024, Avdelingstype: Korttidsavdeling

Tabell Graf

	sep 23 - des 23	jan 24 - apr 24	mai 24 - aug 24	sep 24 - des 24
Alle indikasjoner	12	60	46	41
Før pasient	7	19	20	14
Aseptisk	3	6	8	4
Kroppsvæske	0	5	2	1
Etter pasient	2	30	16	22

Figur 12: Etterlevelse ved avdelingstype Medisinsk intensiv/overvåking 2023 -2024

Institusjonstype: Sykehus

Institusjon: Alle

Intervall: Tertial

Fra år: 2023

Til år: 2024

Avdelingstype: Medisinsk intensiv/

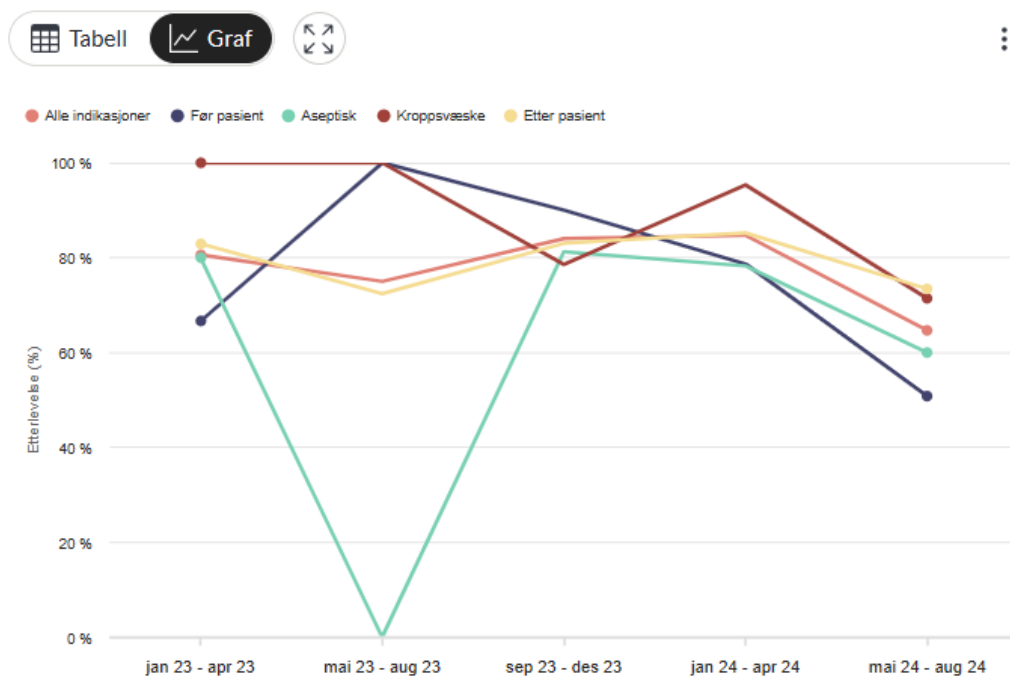
Avdeling: Alle

Rolle: Alle

Vis graf

Etterlevelse (%)

Institusjonstype: Sykehus, Periode: januar 2023 - desember 2024, Avdelingstype: Medisinsk intensiv/overvåking

Antall indikasjoner

Institusjonstype: Sykehus, Periode: januar 2023 - desember 2024, Avdelingstype: Medisinsk intensiv/overvåking

Tabell Graf

	jan 23 - apr 23	mai 23 - aug 23	sep 23 - des 23	jan 24 - apr 24	mai 24 - aug 24
Alle indikasjoner	67	36	119	242	184
Før pasient	12	5	30	61	61
Aseptisk	10	1	16	23	15
Kroppsvæske	4	1	14	43	14
Etter pasient	41	29	59	115	94

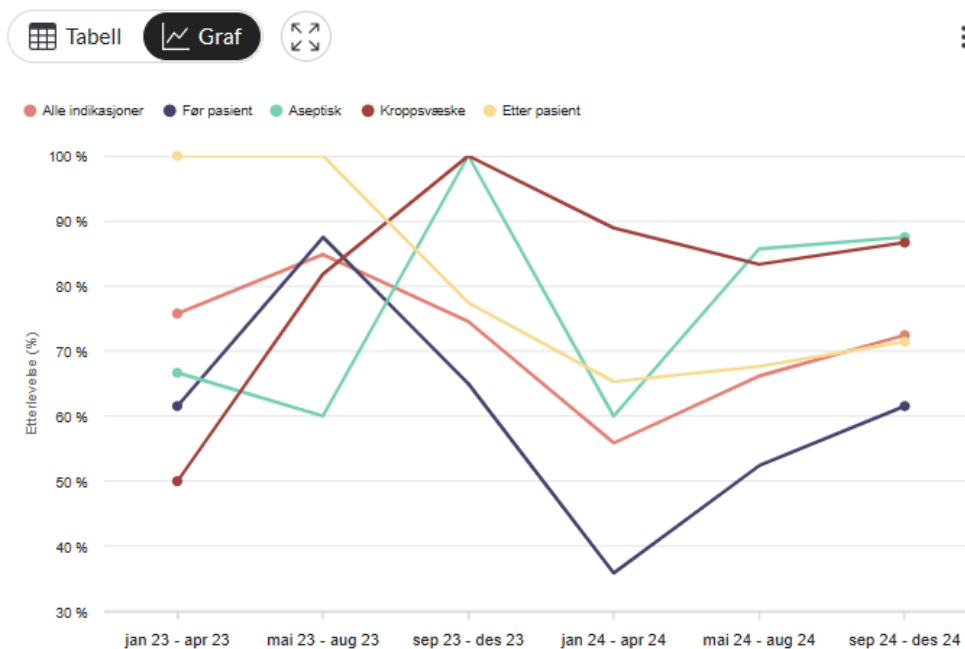
Figur 13: Etterlevelse ved avdelingstype Neurologi 2023 -2024

Institusjonstype: Sykehus
 Institusjon: Alle
 Intervall: Tertial
 Fra år: 2023
 Til år: 2024
 Avdelingstype: Neurologi
 Avdeling: Alle
 Rolle: Alle

Vis graf

Etterlevelse (%)

Institusjonstype: Sykehus, Periode: januar 2023 - desember 2024, Avdelingstype: Neurologi

Antall indikasjoner

Institusjonstype: Sykehus, Periode: januar 2023 - desember 2024, Avdelingstype: Neurologi

Tabell Graf

	jan 23 - apr 23	mai 23 - aug 23	sep 23 - des 23	jan 24 - apr 24	mai 24 - aug 24	sep 24 - des 24
Alle indikasjoner	33	33	55	102	68	98
Før pasient	13	8	20	39	21	26
Aseptisk	6	5	3	5	7	8
Kroppsvæske	2	11	1	9	6	15
Etter pasient	12	9	31	49	34	49

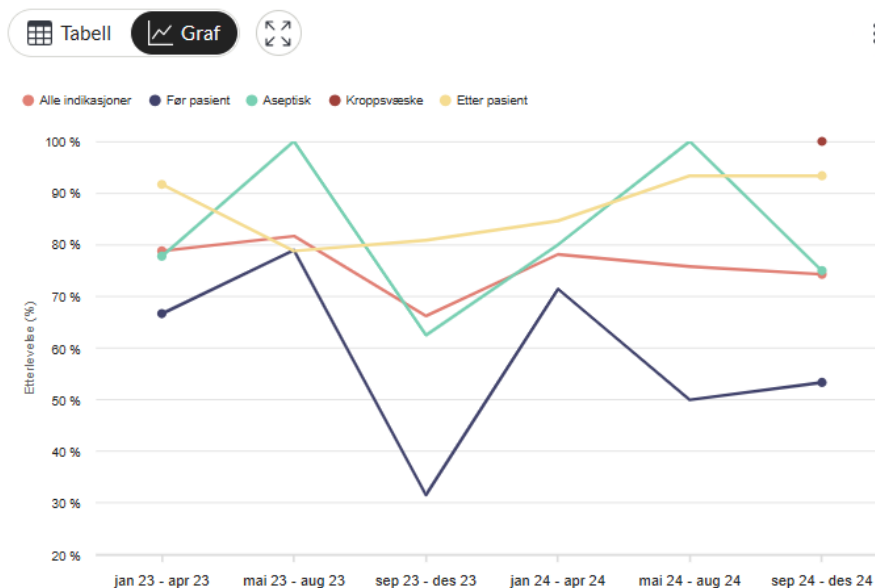
Figur 14: Etterlevelse ved avdelingstype Onkologi 2023 -2024

Institusjonstype: Sykehus
 Institusjon: Alle
 Intervall: Tertial
 Fra år: 2023
 Til år: 2024
 Avdelingstype: Onkologi
 Avdeling: Alle
 Rolle: Alle

Vis graf

Etterlevelse (%)

Institusjonstype: Sykehus, Periode: januar 2023 - desember 2024, Avdelingstype: Onkologi

Diagrammet inneholder data som ikke kan vises

[Vis som tabell](#) for å se flere detaljer.

Antall indikasjoner

Institusjonstype: Sykehus, Periode: januar 2023 - desember 2024, Avdelingstype: Onkologi

Tabell Graf

	jan 23 - apr 23	mai 23 - aug 23	sep 23 - des 23	jan 24 - apr 24	mai 24 - aug 24	sep 24 - des 24
Alle indikasjoner	33	60	74	32	33	35
Før pasient	12	19	19	14	14	15
Aseptisk	9	7	8	5	4	4
Kroppsvæske	0	1	0	0	0	1
Etter pasient	12	33	47	13	15	15

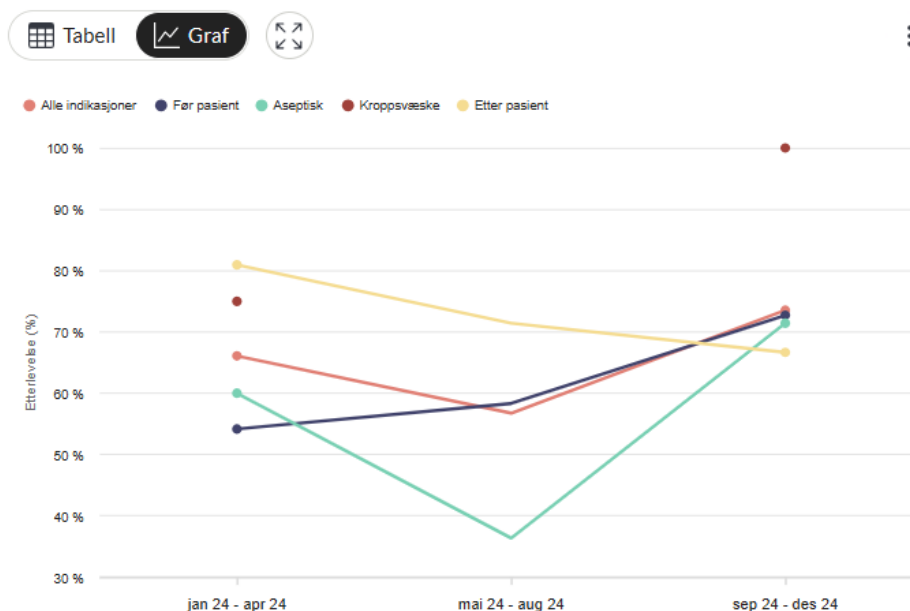
Figur 15: Etterlevelse ved avdelingstype Øre-nese -hals 2023 -2024

Institusjonstype: Sykehus
 Institusjon: Alle
 Intervall: Tertial
 Fra år: 2023
 Til år: 2024
 Avdelingstype: Øre-nese-hals
 Avdeling: Alle
 Rolle: Alle

Vis graf

Etterlevelse (%)

Institusjonstype: Sykehus, Periode: januar 2023 - desember 2024, Avdelingstype: Øre-nese-hals

Diagrammet inneholder data som ikke kan vises

[Vis som tabell](#) for å se flere detaljer.

Antall indikasjoner

Institusjonstype: Sykehus, Periode: januar 2023 - desember 2024, Avdelingstype: Øre-nese-hals

Tabell Graf

	jan 24 - apr 24	mai 24 - aug 24	sep 24 - des 24
Alle indikasjoner	59	37	34
Før pasient	24	12	11
Aseptisk	10	11	7
Kroppsvæske	4	0	4
Etter pasient	21	14	12

